

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

„GLASUL
DOBROGEAN“

Органъ на Българско-
то малцинство отъ
Румъния

АБОНАМЕНТЪ

За една година . . . 300 лей
За 6 месеца . . . 160 .

Адресъ: Glasul Dobrogean
str. Pr. Elisabeta 4 Bazargic

ЩАСТЛИВИ ЛИ СЪЖ МИЛИОНЕРИТЪ

динъ американски журна-
тъ е събралъ интересни
дения за живота на амери-
ските милионери и дошълъ
о заключението, че нито
отъ тяхъ не е нито
тливъ, нито доволенъ.

ай-първо, той е посетилъ
онъ Пиерионтъ Морганъ,
богатия банкеръ на свѣта,
ля на банкеритъ, нѣщати-
Посетилъ го въ разкошния
аворецъ край Ню-Йоркъ.
журналистътъ останалъ из-
данъ отъ приема му въ
ща на Морганъ. Цѣла
мина детективи и полици-
и Морганъ. Дворътъ на
а му билъ заграденъ съ
ивъ тѣлъ. По стълбитѣ въ
ща се виждали слуги де-
ви.

Морганъ се много страхува
оя животъ и се пази отъ
то. Вече два пѣти ганг-
сж се опитали да го
тъ.

Щастливи ли сте, г. Мор-
запиталъ журналистътъ.
Задайте този въпросъ
я шофьоръ или на гра-
я, но не и на мен! отго-
лъ Морганъ. Тѣ ще ви
тъ, че сж по-доволни и
астливи, отколкото азъ. За
на свѣта тѣ не биха жела-
замагъ моето мѣсто...

блжешъ богатъ, това не
ава още, че си щастливъ.
животъ е само стра-

дъ това Морганъ пратилъ
листа да попита единъ
ивъ, койго получавалъ
анонимни писма, адре-

сирани до Морганъ.

— Да, Морганъ получава
всѣки денъ анонимни и запла-
шителни писма! казалъ детек-
тивътъ. Гангстери го запла-
шаватъ, че ще го убиятъ или
ще му се случватъ голѣми
нещастия, ако не имъ даде
пари. Понѣкога има писма
и отъ зловни хора, които по-
ватъ или ругаятъ Морганъ
само затова, че е богатъ и че
има пари...

Дали останалитѣ американ-
ски милиардери сж по-щастли-
ви отъ Морганъ? На дали. До

сега много пѣти сж извършва-
ни атентати срещу Рокфелеръ.
Дори веднѣжъ единъ лудъ чо-
вѣкъ успѣлъ да се вмъкне въ
спалнята му и искалъ да хвър-
ли бомба въ леглото на милио-
нера... Но преди да хвърли
бомбата, последната паднала
предъ нозетѣ на атентатора.
Тя избухнала, но, за щастие
не е била напълнена добре и
не нанесла голѣми щети при
експлозията. Рокфелеръ при-
станалъ да приема външни ли-
ца въ своя домъ. Неговата
охрана била удвояна.

РАЗПРЪСВАНЕ НА ОБЛАЦИ съ наелектризиранъ пѣськъ

Мяглата и низкитѣ облаци
много затрудняватъ въздушни-
тъ съобщения, а особено спус-
кането на аеропланитѣ. Зато-
ва има повече отъ година вре-
ме, какъ постоянно се работи
за намиране начинъ за разпрѣ-
сване на облаци и мъглатѣ.
Край многото опити, изврше-
ни съ по голѣми или по-малѣкъ
успѣхъ, нѣкои сж крайно ин-
тересни и даватъ правилна на-
соча за разрешаването на този
проблемъ.

Професорътъ по физика и
химия въ Корнелския универси-
тетъ д-ръ В. Ц. Банкрофтъ, съ
своитѣ сътрудници, отдавна
прави такива опити съ наелек-
тризиранъ пѣськъ. Отъ единъ
балонъ, който се издига надъ
облака, изсипва се пѣськъ, на-
ситенъ съ положително елек-
тричество, който действа на

воднитѣ капки така, че тѣ се
групиратъ и падагъ на земята
въ видъ на дъждъ, или при
студени дни, на снягъ, на земя-
та. Съ около 40 кгр. най-финъ
пѣськъ, наелектризиранъ съ
15.000 волта, може да се раз-
бие единъ облѣкъ, койго има
повърхностъ 5—6 километра,
за по малко отъ 10 минути.
Съ усъвършенствуване на а-
парата, който дѣе пѣська и съ
увеличаване наелектризира-
нето на пѣсака, ще се постиг-
натъ по добри резултати, спо-
редъ думитѣ на професоръ
Банкрофтъ.

За дълго време опититѣ на
д-ръ Банкрофтъ бѣха изоста-
вени. Но съ развой на авиаци-
ята днесъ отново се връщатъ
къмъ тѣхъ. Само че сега тър-
сятъ по-друга материя, вмѣсто
пѣська, която може по-лесно
да се наелектризира.

Малко безгрижие!

Въ миналия брой съобщих-
ме, че 30 жени отъ с. Чаушъ-
кой били дадени подъ сждъ
отъ шефа на селото, за гдето
празнували Бабинденъ по ста-
ро и защото сж напугвали
шефа.

Сега получаваме едно пис-
мо — изложение за станало-
то, въ което нашиятъ случа-
енъ кореспондентъ отъ горно-
то село, между другото, по-
единъ много сериозенъ на-

чинъ, предава свойственото
оправдание на глобенитѣ жени.

— „Глобиха ни, защото сме
жени и сме напугвали. Мжже-
тъ псуватъ всѣки денъ, но ви-
ди се, тѣхната псувня не хва-
ща дикитѣ, а отъ нашата —
само единъ денъ въ година,
когато и ние можемъ да буй-
стваваме като мжжетѣ — ето,
че г. шефътъ се почувства-
валъ... обремененъ!..

Ще ни глобятъ я!

РАЗКАЯНИЕ ИЛИ....?

Въ единъ мѣстентъ сед-
мичникъ се появи едно о-
чевидно тенденциозно ан-
трифиле.

Анонименъ писачъ беле-
жи, че „г. Цонко Пенковъ
е обвинилъ г. подп. о. з.
В. Горски, че се е обявилъ
противъ българския еле-
ментъ въ партията. И това
обвинение е толкова силно,
щото премина въ българ-
ския печатъ“.

По този поводъ се на-
дава страшна тревога: сле-
дователно конфликта стана
публично достояние. Един-
ството на партията е раз-
клатено. „Една грѣшка, ед-
на велика грѣшка—прово-
ва се анонимния писачъ —
згрѣшилъ е грозно г. Цон-
ко Пенковъ!“

И съ нескривана злоба,
която издава неизповѣдани
замисли и задкулисни на-
гласявания, г. Цонко Пен-
ковъ се сочи, като стра-
шенъ човѣкоядецъ, който
досега изхрускалъ полити-
ческата кариера на Ципъ-
реску, Гафенку, Замфироо-
лу, готвейки се да изгълта
и крехкото положение на г.
подп. Горски.

Ние не бихме се нами-
сали въ тази разправа, ако
не бѣхме непосредствено
намѣсени. Веднага следъ
конгреса на национал-цѣ-
ранистката организация отъ
Калиакренски окръгъ из-
несохме изключително по
наша инициатива факта,
че г. под. Горски, заедно
съ нѣколко лица, които
дължатъ своето положение
въ партийната организация
само на любовта и пожер-
тователната преданность
на българщината отъ ок-

подъ предлогъ, че „множе-
ството българци, заемащи
отговорни мѣста въ ржко-
водството излагали органи-
зацията“. Това сж думитѣ
на г. Горски, казани съ го-
лѣма горещина предъ кон-
греса, това е безпоренъ
фактъ, неопровержимъ, за-
щото е едно свършено дѣ-
ло. Че днесъ сѣщия г. Гер-
ски иде „категорично да о-
провергае отправенитѣ му
обвинения въ противобъл-
гарщината — това не може
освенъ искрено да ни рад-
ва, още веднажъ довърчи-
востта ни въ хубавото у
човѣка надвишавайки чув-
ствата ни на резерва по от-
ношение неговата искре-
ностъ и сериозностъ.

Ние се възползваме отъ
този случай, за да изтък-
немъ едно положение, ко-
ето се покрива съ демагог-
ски заблуждения и безоч-
ливи лъжи: българокото на-
селение отъ окръга, което
даде толкова жертви за
национал - цѣранистката
партия, което е било вина-
ги на страната на правитѣ
каузи и което е болшинст-
вото отъ жителитѣ, е пред-
ставено въ ржководството
по начинъ, за който гово-
ри следния фактъ: отъ 24
секторни шефове само 4 [и
словомъ четирма] сж бъл-
гари!

Нека да знаятъ всички
любители на авантюри и
лични домогвания, че бъл-
гарското малцинство, нау-
чено отъ много горчиви из-
питания, знае вече какъ
да брани своитѣ граждан-
ски права и своето племен-
но достойнство! „Добруд-

ести отъ селата

Василево — На 28
т. г. се произведоха
лото ни изборитѣ за
шния комитетъ. Пре-
ка си сжщитѣ лица,
вно: Марчо Ст. Раду-
председател и чле-
Дим. Йорданъ Йов-
Спасъ Николовъ и
нъ Липанъ.

дъ като бѣ изслу-
годишния докладъ се
щото училищнитѣ
за напредъ да бж-
леднитѣ: на хектаръ
а таксата 10 лей
а се премахва.

лото ни се свиква една
окръжна административна
конференция, на която ос-
венъ много други видни
лица, ще присѣтствува и
окръжниятъ управителъ, г.
Хенрихъ Войнеску.

Отъ известно време ше-
фветѣ забраняватъ на сел-
скитѣ спортни дружества
да играятъ футболъ подъ
предлогъ, че тѣ трѣбвало
да иматъ специално разре-
шение отъ окръжния сждъ.

Горното донасяме до зна-
нието на Областната спорт-
на комисия.

Университетитѣ открити

Букурещъ — Политехника-
та, Търговската академия и
Архитектурната академия поч-
наха занятията.

Всички студенти, по отдѣ-
лно, подаватъ декларации, че
нѣма да правитъ частъ отъ
никая политическа партия.

Събранието на О. Н.

Женева — По инициативата
на Англия и следствия запит-
ванията на секретариата на
О.Н.до всички държави членки
събранието на О. Н. ще бжде
свикано официално на 26 май.
Сжщевременно ще заседава
и съвета на О. Н.

Германскитѣ вестници, по

АСЪНЪ БОЕВЪ — Виена

СВЪТОВНИЯ МИРЪ КАТО ПРОБЛЕМЪ

Свѣтовниятъ миръ не е само временна необходимостъ, но е преди всичко единъ сложенъ културно-политически проблемъ. Мирътъ не е продиктуванъ резултатъ, а една всенародна хармония подъ знака на правото, истината, свободата и еволюцията. Историческите гаранции на мира не сж министерски подписи, насието, кръвта и лъжата, а справедливостта, човѣщината и напредѣтъ въ нравственото осъзнаване на личността. Зидарѣтъ на мира не е войната, а здравия човѣшки разумъ. Хенри Фордъ казва: „Човѣкътъ, който се стреми чрезъ войната да изкоренява войната, т. е. да налага мнимо справедливъ миръ, прилича на онзи, който за да изгаси единъ пожаръ, запалва по-голямъ“. Най-големиятъ приятел на мира не сж сантименталните пацифисти, а онзи, които доблестно критикуватъ несъстоятелността на единъ политически порѣзъкъ. Затова мирътъ е единъ еволюционенъ проблемъ. Религиозната мисълъ не успѣ да изкорени войната като международно срдство за животъ: войните сж по-стари отъ всички религии на земята. И човѣшката цивилизация до сега не успѣ да стори това. Причината е не защото тука и тамъ липсуваха вѣра или идеали, а защото нѣмаше идеалисти и идеализъмъ, защото нѣмаше насадена доблестъ. Не защото хората бѣха или сж глупави, а защото сж слаби. Карлейль казва, че вѣрата крепи човѣчеството, а би трѣбвало да се каже: не само вѣрата, но и преди всичко доблестта. Пасивната вѣра не може да създаде доблестъ — Париградъ бѣ заробенъ, защото византийците въ критичните дни се впуснаха вкупомъ въ храмоветъ да молятъ Бога да омилостиви врага, вмѣсто тѣ да го сразятъ, но доблестта създава вѣра, защото тя е показания примѣръ, извършено то дѣло. Нравствената доблестъ е най-големия сюзникъ на мира. Етичниятъ мащабъ за героизма въ историята е: да имашъ доблестта на всички времена и при всички условия да се стремишъ, да се боришъ и страдашъ, (а не само да вѣрвашъ и проповѣдавашъ!) за истината и правото. Онѣзи, които се боятъ отъ свѣтлината, тѣ не могатъ да бждатъ врагове на тъматата.

Всички днесъ велики сили сж империалисти. Опасниятъ врагъ на този империализъмъ, който търпи и идеализира тиранията надъ всички раси (а фаворизира основаването на дружества при О.Н. за защита на животните!), е неговия

верна Америка, Русия, Холандия, Белгия и Португалия притежаватъ две трети отъ континенталната повърхнина на земята: Португалия има колонии 22 пкти, колкото нейната собствена територия, Франция — 23 пкти, Холандия — 60 пкти, Белгия — 80 пкти, а Англия притежава една територия 113 пкти по-голяма, отколкото европейска Англия!

Ето и една мнемотехническа форма на запомняване на горните данни: Англия притежава една четвъртъ отъ земната повърхнина, Русия — една шеста, Америка заедно съ тритъ малки колониални европейски държави (Холандия, Белгия, Португалия) — една осма, Франция — една десета. Безъ едно споразумение на великите сили и вследствие на това засилване на Обществото на народите, не може да се говори за свѣтовна справедливостъ. Така, фактически и идейно обединена въ лоното на великите европейски народи и въпроса за участието на малцинствата ще получи отъ тази Европа едно по-справедливо разрешение. Но мажнотните започватъ още отъ самото начало: въпроса за германските колонии. Има хора, които спорятъ върху стопанската стойностъ на колониятъ, а други около юридическото право на Германия за колониално притежание. Ако белгийци, холандци, португалци и южноафриканския сюзъ [частъ отъ нѣкогашните германски колонии се управляватъ днесъ отъ южноафриканските английски колонии] притежаватъ колонии, сжщото право иматъ германците, па и поляците. Полскиятъ народъ не само количествено се приближава до европейска велика сила, но той и качествено е далъ на човѣчеството поне толкова, колкото белгийци, холандци и португалци: европейските военни музеи и история ни говорятъ, че той се е билъ за свободата на Европа, а не за заребването на чужди раси. Упрѣкътъ, че германците сж третирали але колониалното население не е критиченъ: нека си спомнимъ за испанските золуми при откриването на Америка, за Алжиръ, за бомбардирането на Багдадъ, за английските походи срещу буритъ, за английската наказателна експедиция на лордъ Неперъ срещу Абисиния, описана отъ доблестния Станлей, за изстребването на индийците въ Шатитъ. Самото обстоятелство, че колониалната армия на генералъ Летовъ — Форбекъ остана непобедена до края на войната — затова антантата направи единичното

цитѣ, показва, че черните сж обичали своите бѣли господари. Това бѣше причината защо англичаните забраниха на екипажите на нѣмските военни параходи, по случай миналогодишната имъ обиколка изъ нѣкои отъ бившите германски колонии, да визитатъ въ вътрешността на посетения мѣста: защото нѣмските моряци сж били акламирани отъ черните. Какъ германците сж работили въ своите колонии се вижда отъ тѣхното откритие на лѣка („Германия 205“) срещу съзнатата болестъ по добитѣта и хората въ тропитѣ, който направи тѣзи колонии годни за стопанския животъ. Губернаторитъ на белгийското Конго е заявилъ по този случай: „Само това германско откритие дѣкара на колониалните държави на антантата, много по-големи материални облаги, отколкото заетитѣ отъ тѣхъ германски колонии“. Аргументацията на „Таймсъ“, че „германците сж изгубили колониятъ си въ една война“, не може да бжде сериозна въ очитѣ на хора, които говорятъ за интернационално право и съвестъ. Дали човѣчеството дори отъ гледището на английското становище, ще спечели отъ една нова изгубена за Германия война е твърде съмнително: въ последните германски избори предъ Хитлера е имало 8 милиона социалисти и 6 милиона комунисти и ако тази червена вълна се съедини съ Русия и червена Франция, едва ли нѣкой ще бжде въ състояние да запази Англия отъ нейното заливание. А че една нова европейска война води къмъ подобенъ хаосъ, за това нѣма съмнение: защото и тази война ще бжде продължителна. Още въ миналата война ние не бѣхме много далечъ отъ подобно положение. Английскиятъ генералъ Уилсонъ казва: „Ние треперехме, щото германците да не отхвърлятъ условията за премирие. Самиятъ Фошъ се безпокоеше: защото французи и англичани не бѣха вече способни да се биятъ, па и американците щѣха едва ли три месеца да одържатъ на червената лавина“. Знае се още, отъ френски и други публикации, че следъ офанзивата на Нивелъ, добрата половина отъ френската армия е била въ бунтъ и, ако германците чрезъ своите шпиони биха узнали това, тѣ щѣха да бждатъ победители въ войната“. Ние знаемъ и за плачевните викове на англичаните къмъ американците презъ време на блокадата: „параходи, параходи и пакъ параходи и то бързо, ако искате да спасите Англия“. Сега разбираме думитѣ на Фоша въ

ка е, която ни донесе победата“. Има хора, които и днесъ пишатъ, че германците изгубили войната на Марна. Ние съветваме подобни писачи да изучатъ по-сериозно военната история на Свѣтовната война. На Марна тѣ изгубиха една битка, но не войната. Въпросътъ: можеха ли и следъ Марна и преди участието на Америка, германците да спечелятъ голѣмата война, е слаганъ не веднажъ и на него е отговорено потвърдително: Аскуитъ, Л. Джоржъ, Калорна, М. Хофманъ, фонъ Хьотцендорфъ и други. Защо, въпрѣки това тѣ изгубиха войната? Отговоръ: поради грѣшитѣ на германското висше командване, което самъ Масарикъ нарича въ своята книга „Свѣтовната война“, нееластично, неподвижно. Ние бихме притурили: несъобразително и непоследователно въ използването на успѣхитѣ. Ние се отклонихме, за да докажемъ възъ основа на възстановената истина въ миналото, че и бждещата война ще бжде спечелена отъ победителитѣ и изгубена отъ победителитѣ“. Затова, днешните държавници би трѣбвало да знаятъ: Европа не може преодолѣ една нова революционна вълна, особено следъ една нова война. Съвременниятъ въоръжения ще изтопатъ до такава степенъ народитѣ и ще ги тласнатъ въ една вълна на жизненъ и идеенъ радикализъмъ, щото края всѣки може да предвиди. За да не се дойде до тамъ, освенъ въпроса

за колониятъ, трѣбва да се разреши и въпроса за малцинствата. Тѣхната сждба днесъ е по-непоносима, отколкото преди войната. Това, което бѣше по-рано неправда спрямо малцинствата и днесъ е такава: политическата идеология на момента не може да направи отъ правото безправие. Малцинствата сж живи маси, чиито народноотно развитие не може да стои извънъ законитѣ на човѣшкия животъ и моралъ. Едно съгласие между великите сили ще импулсира Обществото на народитѣ и желанието на народитѣ да дадатъ човѣшки права на малцинствата. Затова, обаче, е нужно да има въ тѣзи държави една силна, доблестна преди всичко политическа интелигенция, която въ името на човѣшките идеали да може да служи на дѣлото на помирието, на взаимното доверие и на мира. Чрезъ тази интелигенция трѣбва да се опознаятъ народитѣ. По такъвъ начинъ тѣ ще ценятъ, уважаватъ и зачитатъ взаимните права. Даването културни права на малцинствата ще улесни това приятелство, ще го направи по-крепко и искрено.

Единодушието на по-великите народи ще му служи като примѣръ. По този начинъ свѣтовния миръ нѣма да е една вѣковна утопия на човѣчеството. За да има траенъ свѣтовенъ миръ ние не трѣбва само да желаемъ и проповѣдваме, но трѣбва да работимъ за него доблестно, водимъ отъ правото и истината.

РИМЪ СЕ СТРЕМИ къмъ Балканитѣ и Дунавския басейнъ

Италианскиятъ в-къ — „Джорнале д'Италия“, като коментира целитѣ на итало-югославските преговори, отъ Бѣлградъ, пише: „Сключването на две политически и стопански спогодби посвещава една нова фаза въ историята на итало-югославските отношения. Излишно е да се изтъква, че започнатата итало-югославската спогодба политика — която ще бжде приложена не само въ итало-югославските отношения, но и спрямо държавитѣ отъ цѣлия Дунавски басейнъ и тѣзи на балканитѣ — представяватъ единъ е-

сигурностъ за всички държави въ тази частъ на Европа. Отпочнатата италианска политика не преследва никакви намѣрения за обкръжване, а напротивъ, е предназначена да осигури добросъседски отношения съ всички.

Продава се

въ Базарджикъ една сая 20 на 8 м. съ 2800 кв. м. празно мѣсто. Може и на части. Лей 20 кв. м.

Справка редакцията

За проданъ

здрава обушарска шевна машина марка „Сингеръ“. Справка Анделъ Мутафъ

БОТА НА МАЛЦИНСТВАТА

ИНЪ ЖЕСТЪ ЗА ПОДРАЖАНИЕ

нае се, че преди една
ища г. Чиано бѣ въ
градъ и че между И-
ия и Югославия се сключи
едно приятелско спора-
ние по нѣкои отъ най-
но засягащи дветѣ
ани въпроси.

динъ отъ тия въпроси
и малцинствениятъ. Въ
лия живѣятъ 500 —
хилйди югославци, а
Огославия — 2-3 хи-
и италиянци. Между
итѣ е билъ разгледанъ
проса за малцинства-

Единъ фактъ, който
алихмѣ още въ самото
ло. Днесъ, обаче, идва
о друго да подкрепи
ата похвала и да въз-
и „диктаторътъ“ отъ

когато г. Чиано е
на разговоръ въ Бѣл-
предъ югославянскитѣ
наности в про-

телеграма отъ г. Му-
ни, съ която се съоб-
и, че е наредилъ (ведна-
ледъ сключването на
азумението) да бждатъ

орени всички югослав-
малцинствени училища,
е разреши навсѣкжде,
сички области на стра-

а, населени съ югослав-
да се чете на славян-
езикъ въ църквитѣ и
се отворятъ веднага
итѣ на затворницитѣ

лавци, съ изключение
нѣколко десетки, на
по щѣло да се прегле-
и наново дѣлата.

асъ сключването на

пактоветѣ и спогодбитѣ
между държавитѣ по-мал-
ко ни интересуватъ днесъ.
Ние зорко бдимъ дѣлата
на всѣко правителство, отъ
която и да било европей-
ска държава, за малцин-
ствата. Днесъ виждаме
жестътъ на Дуче, кой-
то не може да не привле-
че нашето внимание. Ние
ценимъ и знаемъ що е да
ти отнематъ или дадатъ
известни права, още по-
вече, щомъ тѣ се отна-
сятъ за матерния езикъ
на едно малцинство.

Ето затова казваме:
браво г. Мусолини, браво
италиански народе, който
си излчилъ изъ срѣдата
си велики хора!

Отъ 20 години нито е-
динъ държавникъ не е на-
правилъ подобенъ жестъ —
по случай известно прия-
телско събитие, да даде
свобода на раята, на ро-
битѣ. А се знае, че отъ
20 години малцинствата
употрѣбватъ всички за-
конни срѣдства за подо-
брене на положението си.
Дойде единъ Мусоли, „стра-
шилището“ на демокрация-
та, а и на Европа, да на-
прави жестъ, който съ
право заслужава горещитѣ
благодарности и дълбока
признателностъ на всички
европейски малцинства.

Щастливи биле братя-
та югославяни отъ Ита-
лия.

Ат. Цвѣтковъ

КАКВО ОТСТЪПВА ИТАЛИЯ
НА ЮГОСЛАВИЯ

сенция „Хавасъ“ съоб-

печатленията на дипло-
матическитѣ срѣди и печата
итало-югославскитѣ
одби е, че тѣ съставля-
една съвокупностъ отъ
мни остѣпки. Италия из-

ства отъ Югославия:
признавано на Етиопската
ерия, 2. полуспечелване
Югославия за иконо-
еската система на рим-

спогодби, 3. подраз-
емено признаване за мо-
та на статуквото въ
ания, 4. задължения за
не неутралитетъ, въслу-
на ворженъ конфли-

годба, твърде съществено
ограниченъ отъ общата фор-
мула на чл. 6. Югославия
отъ своя страна получава:
1. Формална гаранция за
запазване нейнитѣ граници
и крайбрежие, 2. косвено
признание на Италия за под-
крепата, която е дала по-
рано на харватскитѣ усташи
и задължението да прекра-
ти тази подкрепа, 3. косве-
но признаване несправедли-
вото отнасяне на Италия
къмъ словенскитѣ и хърва-
тски малцинства въ Горица
и Истрия и формалното
обещание да промѣни свое-
то поведение по отноше-
ние на тѣхъ, 4. значителни
икономически предимства

РУМЪНО-БЪЛГАРСКИТЪ ДУХОВНИ ОТНОШЕНИЯ
ВЪ XIX-я ВѢКЪ

НѢКОЛКО ИНТЕРЕСНИ КНИГИ

(Продължение отъ миналия брой)

отъ Д. Н. МИНЧЕВЪ

Една важна книга излъ-
ла по това време е „Мето-
дически разговори Българ-
ски и Румънски. Наредилъ
И. И. Мжизовъ. Издадени
съсъ изживението на Ди-
ма Петровича“. Печатана
въ Браила, при спомената-
та по-горе печатница. Спо-
редъ насъ, тази е първата
книга за изучаване на ру-
мънския езикъ, отъ голѣ-
мата маса на тогавашната
българска емиграция.

Презъ същата година се
печата въ Болградъ първо-
то издание отъ „Практиче-
ско изучение румънскій я-
зикъ“ споредъ метода на
Ф. Анъ, преведена отъ учи-
теля С. И. Радуповъ. Учеб-
ника има голѣмъ успѣхъ,
II-то издание напечатвайки
се презъ 1865 г., а III-то въ
1866 год.

Цененъ документъ пред-
ставлява: Hrisovulu scolei
centrale din Bolgradu. Хри-
совулъ на Централното въ
Болградъ училище. Печа-
танъ въ печатницата на са-
мото училище въ 1864 г.,
на румънски и български
езици. Това е Хрисовула на
княза българинъ Николай
Конаки — Богориди, Кай-
макамъ на Молдова, чрезъ
който се освѣщаватъ зави-
наги по предишнитѣ права
дадени на българската ги-
мназия въ Болградъ.

Една брошура, написана
на двата езика за дейно-
стѣта на тази българска
гимназия излиза въ 1865 г.,
подъ заглавието: „Слово
произнесено въ Централно-
то въ Болградъ училище
при раздаването на награ-
дитѣ въ 30 день юния на
1865. Отъ Дра Василя Х.
С. Беронъ, директора на
Центр. училище.

„Уставъ за Градскитѣ и
селски общества въ Соеди-
нени-тѣ Румънски Княже-
ства“ се напечатва на ру-
мънски и български, въ
Болградъ, презъ 1865 год.
Българскитѣ преводъ се
дѣлжи на В. Плакуновъ.

Презъ 1865 г. въ Буку-
рещъ излизатъ две ин-
тересни брошури на бѣлгар-
ски, печатани при Ст. Раси-
деску. Тѣзи брошури се от-
насятъ за княза Алексан-
дъръ Куза и се дѣлжатъ на
голѣмия бѣлгарски па-
триотъ Георги Раковски.

способни да се увеличатъ
още повече 5. формално
признаване на международ-
нитѣ задължения, приятел-
ства и съюзъ на Югослави-
я и длъжноститѣ и, които
произтичатъ отъ тѣхъ.

Първата носи заглавието:
Отговоръ владетеля Румъ-
новъ Александра Иоана А.
Съдържа писмото на Вези-
ря отъ 2 септемврий 1865
г. до Княза и отговора на
тогова отъ 2 октомврий 1865
год. Втората е Прѣстолна
Бѣседа изречена при откри-
ването на Камарата и Се-
ната на 5 | 17 декемврий
1865 г. На стр. 16 намира-
ме една обяснителна бе-
лежка, въ която се подчер-
тава, че „нашитѣ братя Бѣл-
гари могатъ да узнаятъ и-
стинното положение Румъ-
ний и приготвенитѣ вѣки
Нейджъ великж Бждуш-
ностъ...“

Въ „Tipographia Națio-
nale, entrepr. C. Rădulescu“, въ Букурещъ, излиза
презъ 1867 г. брошурката
„Козма Тричковъ и неговий
завѣтъ“, отпечатана на бѣл-
гарски и румънски. Тоя ро-
долубивъ българинъ заве-
щава имота си на Отечество-
то за „умствѣнно-тому раз-
витѣ“. Козма Тричковъ е
билъ погребанъ въ гроби-
щето Бѣлу (въ Букурещъ)

на 16 мартъ 1867 г.

Като заключение ще упо-
менемъ една сбирка стихо-
ве написана Poesii отъ пое-
та Петъръ Протичъ Печа-
тана е въ Букурещъ, презъ
1875 год., съдържайки 28
страници. Стиховетѣ сж пи-
сани на румънски, френски,
грѣцки и бѣлгарски. Къмъ
стихотворението Pieux ho-
mmage е даденъ изгледъ
отъ В.-Търново, отъ 1234
година.

Ограничихме се само съ
обозначаването на печатни-
тѣ книги, които представя-
ватъ една по-особена доку-
ментирана ценностъ. Нѣма
да коментираме. Не ще пра-
вимъ заключения. Оставяме
това нѣщо на читателитѣ.
Задоволяваме се съ отбе-
ляване на факта, че тия
книги и брошури, съ толко-
ва различенъ характеръ,
излъзли въ протежението
на миналиятъ вѣкъ, показ-
ватъ доста красноречиво
състоянието на отношения-
та между румънския и бѣл-
гарски народи.

ДВУВЛАСТНИТЪ ИМОТИ

Въпросътъ е още неразрешенъ

Нѣколко пѣти вече по-
дигаме този въпросъ, изла-
гайки предъ общественото
мнение непоносимото поло-
жение на жителитѣ отъ
край границата, съ целъ да
заинтересуваме и отговор-
нитѣ власти.

Жителитѣ живущи въ се-
лата край границата не мо-
гатъ да използватъ имоти-
тѣ си: земитѣ имъ се на-
миратъ отсамъ и оттатъкъ
границата. Въ време на пол-
ската работа тѣ взематъ
позволения да ги работятъ
само денемъ; презъ нощта
застѣто се оставя на про-
изволъ. Селянитѣ не сж си-
гурни за имота, обработенъ
съ непосиленъ трудъ и ко-
стуващъ толкова много па-
рични срѣдства. Освенъ то-
ва, земитѣ имъ останали
оттатъкъ границата, използ-
ватъ други, а данѣцитѣ се
изплащатъ отъ нашитѣ се-
ляни — съ една дума, въ-
просътъ е отъ жизнено зна-
чение за добруджанскитѣ

земедѣлци, живущи край
границата, въпросъ, който
на време трѣбва да се раз-
реши.

Най-после, ако дветѣ дѣр-
жави официално не могатъ
да установятъ частно нѣкои
положения по тоя въпросъ,
то разумно е на иѣстна
почва, взаимно, да се на-
правятъ исканитѣ улесне-
ния, защото не сж виновни
обеднелитѣ жители, нито
има полза отъ каквато да
е забрана. Напротивъ, дава
се възможностъ и напълно
основателно, нашиятъ селя-
нинъ да използва собст-
венитѣ си имоти.

За проданъ

една къща, състояща се отъ
11 стаи, тухлена постройка,
съ камененъ цокълъ, съ обори.
Магазинъ, шопоронъ лѣтна ку-
хня дѣсчена постройка и 900
кв. м. мѣсто.

Справка редакцията за П.

По бѣлия свѣтъ

ВЛИЯНИЕ на СУЕВѢРИЯТА

Любопитенъ опитъ направилъ професорътъ по етнография въ Дерптския университетъ Люортисъ. Като изучавалъ влиянието на суетвѣрията върху психиката на човѣка, той си поставилъ за целъ да изясни, какъ сж разпространени суетвѣрията между просветенитѣ хора. За тази целъ той разпратилъ на всички професори въ университета и по други представители на ученитѣ кръгове въ Дерптъ едно тъй наречено „пismo-верига“ съ молба собственоручно да го препишатъ и да го разпратятъ на свои познати. Въ писмото се казва, че всѣмъ който прекъсне „веригата“, ще го постигне въ най-близко бъдеще голямо нещастие. Резултатътъ отъ опита надминалъ всички очаквания. Повече отъ 90 на сто отъ тѣзи, които получили писмото, точно изпълнили исканото отъ тѣхъ, понеже се страхували, че ще ги постигне нещастие, ако не го изпълнятъ. Професори и учени излѣзли сжко тъй суетвѣрни, както и проститѣ смъртни.

ВЕЛОСИПЕДЪ, КОИТО ХВЪРЧИ

На италианското летище Чингизело, се е състояло официалното изпитание на единъ „летящъ велосипедъ“, изобретенъ отъ инженеритѣ Боси и Бономи.

Тоя летателенъ апаратъ, който се превежъ въ движение изключително отъ мускулната сила на човѣка, тежи 90 кгр. Размахатъ му е 16 метра а дължината на перката — 2 и половина метра.

Летящиятъ велосипедъ се издига надъ земята по подобие на книжното хвърчило; най-напредъ го влечатъ съ дълго въже, докато се издигне на височина 6—7 метра надъ земята. Тогава пилотътъ почва да натиска педалитѣ, и перката, която прави 180 обороти въ минута, поддържа апарата въ въздуха.

Летецътъ, който се издигвалъ съ тоя апаратъ, направилъ три полета: първиятъ траялъ 53 секунди, вториятъ — 71 и третиятъ — 47. Въ първи полетъ апаратъ е прелетялъ 750 м., въ втория — 900 а третия — 500.

Италианското въздухоплавателно ведомство е опредѣлило преди нѣколко години една премия отъ 100 хиляди лири за разрешението на задачата

за „летящиятъ велосипедъ“. За на получи тая награда, летецътъ трѣбва да измине най-малко 2 километра съ две вързания. По такъвъ начинъ апаратътъ на Боси — Бономи нѣма да получи тая премия, защото е изминялъ само около 1 километъръ.

МЕДИЦИНАТА у ИЗТОЧНИ-ТѢ НАРОДИ

Никой не съ съмнява, че културата на Западъ се различава твърде много отъ тая на Изтока. Сжщото се отнася и до лѣчебното изкуство. Макаръ че Европа съ право може да се гордѣе съ високото развитие на медицината си, все пакъ доказано е, че често пжти отгратителнитѣ и явно смешни лѣчебни методи въ Далечния изтокъ съвсемъ не бива да се подценяватъ.

Осотено китайското медицинско изкуство отъ хилядолѣтия се рамира вече на завидна висота. Различнитѣ лѣкарскеа, които се употребяватъ въ гигантската империя съ въ повечето случаи чудновати, но дълго имъ използване е доказало благотворното имъ действие.

Така напр., най-доброто срѣдство за приспиване на немирно дете е чай отъ бръмбари, който се сварява отъ черни, отгратителни на видъ насекоми. Но затова пакъ пациентътъ заспива сладко следъ поглъщането на това пиене! Сивитѣ гуншери сж най-добро срѣдство срѣщу външни наранявания и болезни отоци. Тѣ действуватъ, обаче, само когато тия пълзящи животни се поглъщатъ живи.

„ВѢСТЪ“

— Между Унгария и Румъния е сключена спогодба по отношение така наречената фондация Гожду.

Тази фондация притежава имоти въ Унгария, най-вече въ Буда-Пеша. Отъ тѣхнитѣ приходи трѣбвало да се подпомага румънската учаща се младежъ отъ Трансилванія и изобщо румънското културно-просвѣтно дѣло. Следъ войната унгарската държава сложи заповѣдъ върху тия доходи подъ предлогъ, че и Румъния е конфискувала множество унгарски просвѣтно-културни и соци-

ално-благотворителни институти.

Съ сключената спогодба се е постигнало пълно разбирателство между двете държави, като Унгария връща на Румъния правата върху фондация Гожду, а румънската държава освобождава и предава на унгарското малцинство отъ Кралството всички конфискувани обществени имоти.

Ние ще се повърнемъ по този крайно важенъ случай.

— Единъ младъ въхновенъ българинъ отъ с. Бѣлени — Сърби (окръгъ Джамбозица) ни изпраща хубаво писмо, въ което ни съобщава, че половината отъ тѣхното голямо село е било заевлено отъ „чисти балгари дету хуртуватъ саму български, пакъ жити ни знаятъ другъ изинъ“.

Нациятъ далеченъ братъ ни съобщава, че въ сжщия окръгъ е имало друго село, Пунте де Гречи вече цялото населено само съ балгари, а и свещеника имъ е билъ вжщо така българинъ.

„Много искаме да имаме българска книга, ама та дѣва са ни намира“ — копнежно изповѣдва нация сънародникъ.

— Св. Епископия отъ Констанца помѣства въ официалното си издание „Томисъ“ следната бележка:

„По причина на едно печатно опущение, което не се забеляза при коректурата, бѣха изпуснати отъ Епархиалния календаръ за 1937 г. светитѣ Методий и Кирилъ. Известяваме по този пжтъ на българско-православно население, че презъ настоящата година св. св. Методий и Кирилъ ще бждатъ празнувани пакъ на 11 май (вторникъ)“.

— На 30 т. м. се е поминала въ Варна Неота Н. Червенкова, 75 год. май-

ка на многозаслужилия и преданъ дѣецъ г. Пенко Червенковъ, директоръ на Българското Частно Училище отъ Браила.

Миръ на праха й!

— Новово получаваме оплакване противъ ветеринарния фелдшеръ отъ с. Шабла — Еманъ Никулаев.

Нѣма ли кой да респектира този производствувачъ службашъ?

— На 4 априлъ т. г. въ града ни ще се състои общото годишно събрание на окръжния училищенъ комитетъ, въ което ще участвуватъ всички делегати на селскитѣ училищни комитети.

— Ценитѣ на зърнени-тѣ храни днесъ въ мѣстното житно тържище сж следнитѣ: зимница 560—570; ржжъ 440—450; царевица 275; фий 310 330; овесъ 240; бобъ 600—620;

слънчогледъ 440; нахутъ 420; ечемикъ 320—340.

Цената на зимницата, чувствително повишение, е съ интенция къмъ покачване.

Общинскитѣ избори въ България

Последнитѣ общински избори въ България, които се произведоха на 28 мартъ т. г. на вредъ сж минали въ пълнъ редъ и спокойствие. Особено силна пропаганда направи женскитѣ дружества, поканвайки женитѣ да използватъ своето право на гласоподаване.

Изборитѣ сж спечелени отъ правителството — което получило 60 на сто отъ гласоветѣ въ София и 78 на сто въ провинцията.

Аптека „СКОПЕЦЪ“ — РУСИ МАРИНОВЪ

се премѣсти въ собственото си здание, сжщата улица — „Режина Елисабета“ № 15 — срещу хотелъ „Регалъ“.

„CONCORDIA“

Fabrica de Ape Gazoase și Ghița Artificială
Capital social Lei 2.500.000
Societatea Anonima — Bazargic

CONVOCARE

Domnii Acționari ai Societății Anonime „Concordia“ din Bazargic, sunt convocați în Adunare Generală Ordinară pentru ziua de 11 Aprilie 1937, ora 11 a. m. la sediul Societății din Bazargic, Cartierul Industrial, pentru a decide în următoarele chestiuni la ordinea de zi:

- 1) Darea de seama a Consiliului de Administrație și raportul cenzorilor;
- 2) Aprobarea bilanțului și a contului de profit și pierdere pe anul 1936.
- 3) Descarcarea Consiliului de Administrație și direcțiunei de gestiunea lor pe exercițiul 1936.
- 4) Alegerea unui nou Consiliu de Administrație în locul celui vechiu potrivit dispozițiilor noului statut.
- 5) Alegerea a trei cenzori și tot атѣția supleanți.

Pentru а putea lua partea la Adunarea Generală, d-ni Acționari vor depune acțiunile lor la casa societății, cel mai târziu până la 5 Aprilie 1937.

In caz de neprezentarea la 11 Aprilie 1937 а capitalului cerut de statute, adunarea се аmâna pentru ziua de 18 Aprilie 1937, la aceiași ora și în acelaș local când va lucra oricare аr fi capitalul reprezentata.

Cu aceasta оcaziune sunt invitați și toți d-nii carciunari din oraș și județ а lua parte la consfătuirea ce vom avea în aceiaș zi.

Consiliul de Administrație

КОНЯКЪ и РОМЪ

е лѣковитъ и е най-доброто срѣдство противъ

ГРИПА

CERETI
Rom Standard

Предпочитайте Неврадолъ д-ръ Бончевъ (Nevradol D-r Boncev)

(одобренъ отъ Министерството на народното здраве) като най-добро срѣдство противъ

НЕВРАЛГИЯ—ГЛАЗОВОБОЛИЕ и ЗЖБОБОЛЪ, НАСТИНКА, ГРИПА, РЕВМАТИЗЪМЪ, ИШИАСЪ

За проданъ, въ оригинални кутийки, въ всички аптеки и дрогерии.

Представителъ за Румъния: Н. КОСТОВЪ аптекаръ Базарджикъ (Добруджа)